

**MULIGHETENE
FINNES!**

Alternativt budsjettforslag fra Rødt for 2025
Moss kommune
Økonomiplan og handlingsplan for 2025—2028

Innledning

Vi er glade for å kunne legge fram Rødts alternative kommunebudsjett for Moss 2025. Det er et helhetlig og realistisk budsjettalternativ, som staker ut en sosialistisk kurs for kommunen med rettferdighet og gode fellestjenester i fokus. Budsjettet opprettholder eller styrker viktige tjenester som betyr mye for folk. Samtidig vil vi bruke mindre av kommunens oppsparte midler, det såkalte disposisjonsfondet, enn det forslaget fra kommunedirektøren legger opp til. Når Rødts budsjett likevel kan opprettholde eller styrke en rekke viktige kommunale tjenester er det fordi vi øker kommunens inntekter tilsvarende mer, blant annet ved å øke eiendomsskatten (med bunnfradrag) for de med store eiendomsverdier. I tillegg har regjeringa har sørget for at kommunen får en ekstra overføring på i alt 50 millioner kr. Rødt prioriterer rettferdighet og gode tjenester for alle – fordi fellesskap fungerer!

For Rødt er kampen mot Forskjells-Norge det aller viktigste, og alt vi gjør lokalt har som mål å redusere forskjeller i makt, inntekt, muligheter og frihet. Klasseskiller, kjønnsforskjeller og geografiske forskjeller må bekjempes med politiske løsninger. Rødts prinsipper og politikk bygger på grunnverdiene likeverd, frihet, solidaritet og fellesskap. Vi vil ha en kommune som sikrer alle et godt liv. Markedskreftene vil verken på kort eller lang sikt kunne ivareta våre felles behov. Rødt mener derfor at det er et politisk ansvar å sikre bærekraft, både sosialt, økonomisk og miljømessig. Rødts mål er et samfunn uten klasseskiller – et samfunn uten undertrykking og utbytting, i harmoni med naturens tålegrenser, hvor vi i demokratiske fellesskap sikrer oss alle likeverdig frihet og mulighet til å leve det vi selv definerer som gode liv.

Det nye styringsflertallet i Moss har gått til valg på å gjøre Moss kommune til en innbyggervennlig kommune— en ja-kommune, som «sier ja når vi kan og nei bare når vi må». Det er vanskelig ennå å vite hva dette vil bety. Dersom Rødt fikk bestemme ville dette blant annet gå ut på å etablere en ny politisk kultur, som inkluderer aktiv innbyggerinvolvering uten at det går på bekostning av faglighet og følgning av lovverk. I dag utarbeider styringsflertallets politikere selv milelange forslag i vedtaks form, og det utvises dermed en stor grad av mistillit til administrasjonens egne utredninger. Dette er ifølge styringsflertallet en sterkere form for politisk styring, og en måte å vise handlekraft på. Innbyggerinvolveringen vi ble lovet etter valget kan vi foreløpig se langt etter, selv om kommunens mest velstående innbyggere jo stort sett får det som de vil. Rødt mener at mange av de vedtak som nå gjøres i forbindelse med utbyggingssaker er svært bekymringsfulle.

Ved første mulige anledning ønsker vi også plass i et nytt styrende flertall. Med Rødt i det forrige styringsflertallet tok kommunen grep for å gi allmenheten tilgang til kysten vår, blant annet ved å fjerne privatiserende objekter og opp-tredener. Denne politikken er ikke akkurat videreført av de nye partiene som nå sitter ved makten. De ønsker heller å komme eierne av strandsonetomter «i møte», uten å ta inn over seg at lovverket setter tydelige begrensende rammer for strandsonen. Det er viktig å huske på at ved å si JA til noe, så sier vi også NEI til noe annet. JA til privatisering i strandsonen, er NEI til allmenheten. JA til bygging på dyrkbar mark, er NEI til naturmangfold og matforsyning.

Bolig for alle må være en prioritert oppgave for kommunen, og er helt avgjørende for å sikre innbyggerne trygghet og velferd. I forbindelse med oppfølging av Boligpolitisk plan, som skal styrke kommunen som en boligpolitisk aktør og boligbygger, ønsker vi at det skal utredes en «tredje boligsektor» med egne rammer og betingelser. I tillegg vil at dagens kommunale eiendommer skal kartlegges og vurderes med tanke på mulig bruk til kommunal boligutbygging.

**Rødts prinsipper og politikk
bygger på grunnverdiene
likeverd, frihet, solidaritet og
felleskap.**

Rødt har i hele den forrige perioden stått på for å få best mulige prioriteringer sammen med Regnbuealliansen, og vi har fortsatt et godt samarbeid med den tidligere koalisjonen. Vi ser for oss å komme tilbake ved første mulige sjanse. En gjennomgående tråd i den forrige perioden var satsinger på arbeidsliv, psykisk helse, barn og unge, og hensynet til miljø og natur. Rødt vil alltid si nei til nedbygging av matjord. Vi har oppnådd betydelige kutt av utslipp i kommunen, og vi har gjort grep for å minske utslipp til Vansjø. Vi har også styrket oppmerksomheten på det å ha en sunn og miljøvennlig kommune.

Jordvern med sikte på å hindre nedbygging av matjord, mener vi at bør gis avgjørende prioritet og gjøres gjeldende i alle utbygginger, i tråd med kunnskapsgrunnlaget for ny jordvernstrategi. Arbeidet med å få på plass en ny jordvernstrategi må derfor prioriteres, og jordvern gis stor vekt ifm. rullering av Kommuneplanens arealdel— med sikte på at dyrket/dyrkbar mark, som er regulert fra landbruk til annet formål, tilbakeføres til landbruksformål.

Oppfølging av kommunens vedtatte Naturmangfoldsplan, og vern av natur og naturmangfold, mener vi at skal ha avgjørende prioritet og gjøres gjeldende i alle utbyggingsprosjekt.

Rødt ser med stor bekymring på forslagene om såkalte «nedtrekk» i aktiviteter for barn og unge. Vi ønsker ikke å legge ned fritidsklubber eller aktivitetstilbud for unge, men mener at vi heller bør styrke dette – for å gi sårbare unge flere muligheter og tilbud tidlig i livet. Vi ønsker å gi ungdom råderett over egne kulturinstitusjoner. Det offentlige burde i større grad legge til rette for ungdoms utøvelse av idrett, kultur og kunst gjennom å stille idrettsanlegg, øvingslokaler, studioer og fritidsklubber til rådighet, samt øke tilgangen til gratis leie av utstyr og instrumenter.

Rødt har bidratt, og vil fortsette, å forsterke arbeidet med å skape en heltidskultur i Moss, kommune, fordi vi tror på et arbeidsliv der våre ansatte står i gode og faste stillinger som gir økonomisk trygghet. Vi har samarbeidet med fagbevegelsen, og aktivt stilt oss bak deres krav om et sunt og godt arbeidsliv. Rødt ønsker også å fortsette det gode arbeidet som er gjort på psykisk helse i kommunen, skape en bedre tjeneste og få ned ventetiden på denne. Dette vil i årene som kommer gå inn under arbeidet med Mossehjelpa. Rødt vil fortsette arbeidet med å styrke de kommunale helsetjenestene våre, også i en tid hvor de økonomiske rammene er stramme.

Vi vil i dette budsjettet vise at partiet Rødt gjennom vårt alternative forslag har andre løsninger enn det nåværende styringsflertallet i Moss, og at disse løsningene er gjennomtenkt og viser vei gjennom utfordrende tider. Vårt mål er at færre skal måtte velge mellom sunn mat eller å betale strømregningen.

Vi greier ikke alt dette gjennom et enkelt kommunebudsjett, men viser her en tydelig retning og stø kurs mot et samfunn hvor folk føler trygghet og glede, og hvor man har et framtidshåp.

Mulighetene finnes.

Dekning

Note	2025	2026	2027	2028
1 Senket politikergodtgjørelse	3000	3000	3000	3000
2 Redusere varaordførers stilling til 40%	500	500	500	500
3 Økt utbytte fra Østfold Energi	5000	5500	6100	6700
4 Økt statlig overføring	40000	50000	60000	70000
5 Eiendomsskatt	26000	32000	32000	32000
6 Innsparing på lavere sykefravær pga økt grunnbemanning	500	1000	2000	3000
Mindreforbruk vikar og overtid - spesielt innen helse og mestring og				
7 barnehager	3500	7000	12000	15000
8 Redusere med to hovedutvalg	1216	1080	1080	1080
9 Utsette Mossehallen til etter Nøkkeland er ferdig	0	0	0	23771
10 Statlig tilskudd Barnehage	5168	5168	5168	5168
11 Statlig tilskudd SFO	5168	12400	12400	12400

SUM:	90 052	117648	134248	172619
------	--------	--------	--------	--------

Nye tiltak

Omr	Note		2025	2026	2027	2028
	Drift					
HM	12	Ekstra ressurs Helse og mestring	7300	14600	14600	14600
HM	13	Reversere nedtrekk Hjemmesykepleien (KD fullmakt)	3000	3000	3000	3000
HM	14	Rosa kompetanse Helse og mestring	50	35	20	20
HM	15	Ikke legge ned psykomotorisk fysioterapihjemmel, og øke den til 100%	250	500	500	500
HM	16	Ekstragodtgjøring heltidskultur	750	750	750	750
HM	17	Halvere kutt i grunnbemanning HM (Agenda Kaupang)	6500	6500	6500	6500
HM	18	Reversere deler av nedtrekk KD fullmakt HM sentralt	5300	5300	5300	5300
HM	19	Kreftkoordinator	1000	1000	1000	1000
HM	20	Ytterligere styrking Mossehjelpe	750	1500	1500	1500
HM	21	Aktivitetsavdelingen	2550	2550	2550	2550
HM	22	Beholde Helsestasjon Kambo	0	600	1230	1230
HM	23	Logoped voksenopplæringen, Afasirammede	1000	1000	1000	1000
HM	24	Pårørendekoordinator	500	800	800	800
HM	25	Halvere redudsjon i KAD-Plasser i 2025	1950	0	0	0
KOA	26	Beholde dagens åpningstide NAV dropin	1000	1000	1000	1000
KOA	27	Ekstrabevilgning i forhold til Agenda Kaupang- sosialtjenester	4000	4000	4000	4000
KOA	28	Gratis aktivitet for barn/ kontingentkasse	1000	1000	1000	1000
KOA	29	Rosa Kompetanse Skole	60	10	10	10
KOA	30	Økt grunnbemaning barnevernet	1500	3000	3000	3000
KOA	31	Ungdomsklubb og fritidstilbud Høyda	1400	1600	1600	1600
KOA	32	Gratis aktivitet ferieklubben	250	250	250	250
KOA	33	Nedtrekk KD fullmakt KOA (halvere Adm.stillinger)	2500	2500	2500	2500
KOA	34	Reversere Nedtrekk 3 vikarer barnehage	2500	2500	2500	2500
KOA	35	Endring bibliotekstilbud og fritidstilbud til ungdom	1400	1600	1600	1600
KOA	36	Beholde fritidsklubb Nøkkeland 411	350	750	750	750
KOA	37	Beholde Halmen juniorklubb	290	290	290	290
KOA	38	Beholde APPLAUS	400	550	550	550
KOA	39	Økning ALLEMED og opplevelseskort	750	750	750	750
KOA	40	Beholde åpningstider svømmehaller	280	280	280	280
KOA	41	Beholde leselærere	1000	1000	1000	1000
KOA	42	Beholde bemanning skolekantine	300	300	300	300
KOA	43	Gratis Skolesekker 1.klasse	150	150	150	150
KOA	44	Reversere nedtrekk læremidler enhet skole	1200	1200	1200	1200
KOA	45	Utekontakten	1500	2000	2000	2000
KOA	46	Oppgradere grusbanen Åvangen	2400	100	100	100
HM	47	Reversere kutt i aktivitetskontakt	500	1000	1000	1000
KOA	48	Brukerlønn Aktivitetssenter	450	470	490	510
KOA	49	Trygt hjem ungdom (15-21 år)	750	1250	1250	1250
KOA	50	Reversere redusert tilbud og kvalitet idrettsbygg, bl.a. for gatelag	300	500	500	500

KOA	51	Driftsutgifter Økt bemanning Barnehage	5168	5168	5168	5168
KOA	52	Driftsutgifter Økt bemanning SFO	5168	12400	12400	12400
KOA	53	Endring av tilskuddsordning	0	-4000	-4000	-4000
KOA	54	Sum Søknader tilskudd	2230	11891	11391	11191
PMT	55	Ekstra årsverk Drift, park og friluft	750	750	750	750
PMT	56	Vurdere omfang og videre oppfølging strandsone	500	500	500	500
PMT	57	halvere kutt i asfaltering	500	500	500	500
PMT	58	Engangstilskudd Friluftsåret 2025	50	0	0	0
PMT	59	Reversere stopp i å anlegge fartshumper (nedtrekk juni 2024)	200	200	200	200
PMT	60	Reversere rammekutt KT (drift og vedlikehold veier, gang- og sykkelveier	282	1035	1869	941
PMT	61	Reversere rammekutt ML (Driftsnivå parker, byrom, friluft)	677	620	614	
Stab	62	Ikke redusere antall lærlinger	500	500	500	500
Stab	63	Beholde lokal partistøtte	500	500	500	500
Stab	64	Beholde lokal støtte til ungdomspartiene	50	50	50	50
Stab	65	Beholde streaming av politiske møter - hovedutvalg	100	100	100	100
Stab	66	Halvere nedtrekk Stab KD fullmakt	3650	3650	3650	3650
Stab	67	Øke med en møterekke pr år	450	450	450	450
Stab	68	Ungdomsjobber	800	1000	1000	1000
FP	69	Fond fritak eiendomsskatt 4 G	6000	6100	6200	6300

Investeringer

	70	Bygge svømmehall på Nøkkeland før Mossehallen	0	0	0	7850
	71	1000m2 bolig i en 3. boligsektor	6670	8340	10010	11680
	72	Salg av Varden	-8000	0	0	0
HM	73	Oppgradere Helsestasjon Kambo	1000	0	0	0
	74	Innkjøpsstopp Ipad til 1.klasse	-2390	0	0	0

Sum:	83375	115939	118672	126570
-------------	-------	--------	--------	--------

Balanse:	6 677	1709	15576	46049
-----------------	--------------	-------------	--------------	--------------

KD forslag bruk av disposisjonsfond	125000
Rødts forslag til bruk av disposisjonsfond:	118 323

Rødts mindreforbruk disposisjonsfond:	6 677
---------------------------------------	--------------

Noter

Note 1

Senket politikergodtgjøring

Rødt har lenge ment at politikergodtgjørelsene bør senkes. Politikk handler om å prioritere. En krone mer i lønn til de folkevalgte betyr en krone mindre til noe annet. I en trang kommuneøkonomi mener vi at vi politikere må vise måtehold i våre egne lønninger. Rødt har tidligere foreslått at folkevalgtes frikjøpsordninger og nivå på møtegodtgjørelser, beregnes ut ifra 80% av nivået til stortingsrepresentant inneværende år—istedenfor dagens ordning med 100%.

Årlig justering gjennom perioden: For å sikre at lønnsveksten for politikere blir mer i takt med den vanlige innbygger, ønsker vi å binde politikernes lønninger til utviklingen av grunnbeløpet i folketrygden. Det vil si at politikernes lønnsvekst ikke skal være høyere enn veksten i folketrygdens grunnbeløp i henhold til et kronetillegg innenfor 1G.

Besparingen vil være på 3 millioner kr.

Note 2

Rødt ønsker å redusere varaordførers stillingsprosent til 40%. I en stram kommuneøkonomi må vi spare inn der vi kan. Vi ser for oss at stillingsprosenten eventuelt kan økes når kommuneøkonomien bedres.

Note 3

Rødts primærstandpunkt er å ta kraften av børs, for at vi isteden skal kunne selge strømmen til tilnærmet kostpris til sluttbruker. Vi mener derfor at lokalt eid strømproduksjon bør tas av strømbørsen og isteden selges direkte til sluttbruker til en makspris på 35 øre pr. kWh. Dette vil medføre færre inntekter for kommuner som eier energiselskap, men den langt lavere strømprisen vil også føre til langt lavere utgifter både for kommunen og for våre innbyggere. Skyhøye bonuser til kraft-tradere slipper vi også. Det er meningsløst at kommuner og fylkeskommuner er med på å flå både befolkningen og seg selv med skyhøye strømpriser, for så å sende noen av pengene tilbake igjen via kommunebudsjettene. Dette vil vi jobbe for politisk både i kommunene og i fylkeskommunen som eier Østfold Energi.

Dette er imidlertid politikk som det tar tid å få gjennomført, og vi ser derfor at vi i perioden vi er inne i vil fortsette å ta ut utbytte av Østfold Energi. På grunn av strømprisene tror vi at utbyttet fra selskapet vil bli høyere enn kommunedirektørens anslag, og høyner anslaget på 14,7 til 19,7 millioner kroner, en økning på 5 millioner.

Note 4

Regjeringen foreslår økt overføring til kommunene, og for Moss vil dette utgjøre 40 millioner.

Note 5

Rødt ønsker å endre eiendomsskattmodellen i Moss. Vi ønsker ikke å være med på kuttene i eiendomsskatt som drives igjennom av styringsflertallet, men vil heller heve eiendomsskattesatsen med 1 promille. Vi ønsker også en mer sosial profil på denne skatten ved å innføre et bunnfradrag på 500 000 kr. Dette vil fjerne og begrense skatten for de med små boliger, mens det vil utgjøre mindre for dem som bor i store hus. Det er derfor et omfordelende, politisk grep. I tillegg til dette hever vi fritaksgrense fra nåværende 3G til 4G. Dette vil gi personer med anstrengt økonomi et fritak fra den kommunale eiendomsskatten. Dette vil være et økonomisk løft for dem som trenger det mest.

Note 6

Rødt ønsker å styrke grunnbemanningen i flere sektorer i kommunen, og vi har stor tro på at arbeidet med en heltidskultur vi bære frukter i perioden vi går inn i. Vi vil at kommunen innfører en grunnbemanning som er god nok til at vi ivaretar arbeidsmiljøet og kvaliteten på tjenestene. Dermed ser vi for oss å senke sykefraværet i kommende periode og gjøre innsparinger på arbeidsgiverperioden av sykepengeutbetalinger.

Note 7

Rødt ønsker en overkapasitet i grunnbemanningen innen helse og mestring og i barnehager. Vi har trua på at vi ved godt arbeid vil vi kunne ta ut effekten av dette ved mindre bruk av overtid og vikarer. Det er verd å merke seg at vi i Moss kommune i dag bruker 182 millioner kroner på dette bare i Helse og mestrings-feltet, et tallet som er alt for høyt.

Note 8

Rødt vil redusere antall politiske hovedutvalg fra seks til fire allerede, fra 01.03.25. Det innebærer å gjennomføre kun én møterekke med dagens struktur, og deretter slå sammen BSN med NLM, samt OAI med UIK. Kommunedirektøren foreslår å utsette dette til 31.12.25, noe vi mener er for sent med tanke på kommunens økonomiske situasjon.

Note 9

Utsette byggestart av Mossehallen til etter svømmehallen på Nøkkeland er påbegynt. Dette gjøres for å sikre gode svømmeopplæringsfasiliteter gjennom hele perioden når kommunen skal oppgradere og bygge opp sine nye svømmebasseng. En slik omrokking av prioriteringen på byggestart vil også bety at investeringskostnadene begrenses i den tøffe perioden vi er inne i.

Note 10

Rødt ønsker at denne ekstrabevilgning i sin helhet skal gå til sitt tiltenkte formål.

Note 11

Rødt ønsker at denne ekstrabevilgning i sin helhet skal gå til sitt tiltenkte formål.

Nye tiltak

Note 12

Rødt ønsker en overkapasitet i grunnbemanningen i hele Helse og mestringsområdet. I første omgang ønsker vi å tilføye 1 ekstra ressurs ved alle avdelinger ved våre sykehjem og omsorgsboliger. Det er 13 sykehjemsavdelinger og 7 omsorgsboliger innen helse og mestring. Legger vi til grunn at vi tilføyer en fagarbeiderstilling vil det koste 14,6 millioner kroner å styrke med én dagstilling per avdeling. Ved å ha en styrket bemanning vil vi kunne få et betydelig mindre forbruk av vikarer. 2025 er lagt i med halvårseffekt.

Note 13

Nedtrekk i henhold til kommunens fullmakt innen hjemmesykepleien. Tross den pressede økonomiske situasjonen mener Rødt det er uakseptabelt å gå på akkord med faglige og menneskelige prinsipper for gode hjemmetjenester.

Hjemmetjenesten er på mange måter ryggraden i den kommunale helsetjenesten. Det er en målsetting at folk skal bo lenger hjemme— vi har ikke nok sengeposter i spesialisthelsetjenesten og hjemmetjenesten er også kostnadseffektiv i forhold til mange andre tjenester. Hjemmetjenesten i Moss i dag fungerer godt og vi ønsker at den fortsatt skal gjøre det. Vi er likevel redd for at de som står i tjenestene må løpe fortere og stadig vekk se seg nødt til å ikke gi den behandling som de faglig sett ser er nødvendig. Dermed kan vi ikke trekke ressurser vekk fra denne tjenesten. Vi tror at tjenesten kan effektiviseres , men vi må ikke oppnå dette gjennom å avkorte økonomiske midler.

Å kunne motta helsehjelp i sitt eget hjem gir pasienter økt trygghet og komfort. Dette må vi ivareta. Mange pasienter kan også opprettholde sin familienærhet, noe som i seg selv er positivt for mennesker som er pleietrengende.

Note 14

Rosa Kompetanse helse og sosial holder kurs for ansatte i helsevesenet om normer, kjønn, identitet, seksuell orientering og inkluderende praksis. Målet med kursene er at alle som benytter kommunens helse- og sosialtjenester skal kunne føle seg trygge og ivaretatt, samt at åpenhet og kunnskap kan hindre at det går glipp av viktig helseinformasjon. Rosa Kompetanse helse og sosial støttes av Helsedirektoratet, og Rødt anser derfor Rosa Kompetanse som en seriøs og kompetent aktør. Rødt foreslår å bruke 50.000 kr på dette i 2025.

Note 15

Rødt mener arbeidet som utføres av fysioterapeuter i kommunen er meget viktig da dette hjelper folk med å komme tilbake til normal funksjon, og ofte tilbake til jobb. Det hjelper folk til å kunne leve gode liv. Derfor vil vi ikke kutte antallet fysioterapeuthjemler i vår kommune. Hver enkeltperson som faller utenfor arbeidslivet medfører store utgifter for samfunnet. Fysioterapeuter bidrar til å holde folk i jobb, redusere sykefravær og sparer dermed samfunnet for store utgifter. Da Rødt var med i styringsflertallet i forrige perioden styrket vi denne tjenesten. Det var et godt politisk arbeid som vi ønsker å videreføre.

Note 16

Rødt ønsker en tydelig satsing på heltidskultur. Derfor ønsker vi ikke å avvikle dagens ordning med ekstra godtgjøring for økt stillingsprosent, da vi mener den vil kunne være et godt bidrag til å nå målet om flere heltidsansatte.

Rødt ønsker en tydelig satsning på en heltidskultur.

Note 17

Rødt ønsker å halvere kuttene i helsesektoren, som er planlagt etter tjenestegjennomgangen gjort av Agenda Kaupang. Rapporten går inn for kutt i grunnbemanning ved sykehjem og omsorgsboliger. Vi mener dette er feil vei å gå. Moss har i mange år hatt et noe lavt antall sengeplasser ved sykehjem, men kompensert for dette med å gi fullverdige og gode tjenester ved omsorgsboliger, slik at de som har krevd en høyere pleiefaktor har kunnet bo i omsorgsboliger. Dette ønsker vi å opprettholde. Samtidig er Moss kommune i gode prosesser knyttet til arbeidsglidning, fagteam, Tørn-arbeidet osv. Dette gode arbeidet skal vi selvfølgelig opprettholde og videreutvikle. Rødt ønsker å advare mot å ta ned grunnbemanningen ved våre heldøgns omsorgstjenester.

Note 18

Rødt ønsker å halvere kommunedirektørens overgripende kutt innen helse og mestring foretatt ved fullmakt, og legger isteden til 5 300 000. Pengene skal gå til mindre reduksjon av støtte personell i virksomhetene enn det som er planlagt. Vi mener støttepersonell er viktig nettopp for å gi de sterke tjenestene vi ønsker i kommunen vår. Vi ønsker heller ikke å redusere antall saksbehandlere ved helse og omsorg forvaltning fordi vi er redd for at et slikt kutt vil kunne gi økt ventetid og i verste fall

medføre at folk ikke får de tjenestene de trenger på grunn av for lang ventetid. Under dette nedtrekket ligger også en planlagt reduksjon av nattvakt. Rødt er bekymret for at vi kutter i nødvendige nattevakter.

Note 19

Rødt ønsker ikke å kutte i kreftkoordinator med et årsverk, slik som er blitt foreslått. En kreftkoordinator i Moss kommune har oversikt over relevante tjenester og tilbud for både pårørende og pasient. Stadig økning i antall kreftdiagnoser gjør det svært viktig at kommunen er i forkant, og kan bistå på best mulig måte i det som kan være en svært krevende situasjon.

Note 20

Vi er i ferd med å etablere virksomheten Mossehjelpen. I Rødt har vi sett på det systematiske arbeidet med å få bedre tjenester innen psykiatri i kommunen som et stort og viktig prosjekt – et prosjekt vi ikke akter å gi opp nå. I stedet for å trekke inn økonomiske midler i oppstarten til denne svært viktige virksomheten, velger vi å tilbakeføre 750.000 kr. slik at prosjektet får økonomisk ro og forutsigbarhet i det arbeidet som nå trengs å gjøres for en god oppstart av viktige tjenester til kommunens innbyggere.

Note 21

Rødt mener vi må reversere kuttene som er planlagt for aktivitet ved våre helse- og omsorgsboliger og sykehjem, ettersom disse utgjør en utrolig viktig kvalitetsforskjell i våre tjenester. Beboere på sykehjem har godt av å være i aktivitet og å oppleve innholdsrike dager. Gode rutiner for å aktivisere beboere, samt opplæring av ansatte, er viktig for at beboerne skal få ha gode og meningsfulle dager.

Note 22

Rødt ønsker å opprettholde driftsmidler til Helsestasjon i bydel nord, Kambo. Rødt mener vi bør ha dette gode helsetilbudet i denne bydelen. Vi ser også et behov for oppgradering av eksisterende lokasjon og legger derfor inn midler til dette i årene fremover. (Se post investeringer)

Note 23

Rødt ønsker ikke å avvikle stillingen logoped i voksenopplæringen. Vi mener bestemt at dette er en oppgave kommunen skal ha i sitt arsenal. Livskvalitet og retten til en verdig alderdom skal ivaretas, og språk er en viktig del av dette. Vi vet at mennesker som har afasi, dysartri eller andre skader på talesenteret trenger hjelp til å bygge opp språk og taleevne. Vi vet i tillegg at nevrologiske lidelser som Alzheimers, Parkinson, demens og slag kan påvirke språket og evnen til å kommunisere. Vi mener at kommunen har en plikt til å bistå med dette, og all forskning viser til at tidlig intervensjon med riktig fagfolk er av svært stor betydning.

Note 24

Rødt ønsker en styrking av pårørendearbeidet i Moss kommune. Vi styrker derfor tjenesten med et årsverk, med halvårseffekt i 2024.

Note 25

Rødt mener det er uansvarlig å legge ned fire av 10 kommunale akutt døgnplasser (KAD), selv om etterspørselen på disse plassene har vært lavere enn kapasiteten. Vi mener at nettopp det å ha tilstrekkelig kapasitet når man trenger det er ytterst viktig. Vi har gått på valg på å styrke døgnbemanningen rundt våre helsetjenester. Slik vi ser det er en nedleggelse av sengeposter det motsatte. Med bakgrunn i kommunens anbefalinger i lys av den alvorlige økonomiske situasjonen, går vi likevel inn for å redusere avdelingen med to plasser fra 10 til 8. Rødt vil ta tilbake tapte sengeposter når den økonomiske situasjonen ligger til rette for det.

**Nok Døgnbemannede
sengeposter har vært en
kampsak for Rødt**

Note 26

Beholde dagens åpningstid NAV Drop-In.

Rødt ønsker å legge 1 million kr. på bordet for å beholde Drop-In tjenesten og åpningstidene ved NAV slik som de er i dag. Mottaket i dag beskrives som en skranke med stort trykk og et stort antall drop-in henvendelser framfor planlagte møter. *Ad hoc*-arbeidet er beskrevet som et arbeid som gir dårlig kvalitet, likevel mener vi at det er nødvendig. NAV skal hjelpe folk i nød og må være tilgjengelig fordi som har akutt behov for hjelp. Vi mener også at det bør være et kvalifisert og dedikert personale til denne mottakstjenesten slik at man oppnår en større kontinuitet i det arbeidet som gjøres i skranken. Dette vil også lette det løpende planlagte arbeidet for de som jobber med mer langsiktig behandling og oppfølging av NAVs tjenestemottakere. Målene om å få til god arbeidsrettet oppfølging av innbyggere er viktig, og kan bidra til å få ned lengden på stønadene og redusere utbetalinger av økonomisk sosialhjelp. Dette må gjøres med effektivt og grundig arbeid. Rødt forstår at arbeidsrettet oppfølging i planlagte, forberedte møter vil gi de beste tjenestene, men det er ytterst viktig å også hjelpe dem som står i akutt nød.

Note 27

Ekstrabevilgning i forhold til kuttene som er foreslått av Agenda Kaupang Sosialtjenester. Rødt mener det bør legges inn ekstra penger til lavinntektsfamilier med barn, der det puttes inn ekstra ressurs for å løfte familier i vedvarende fattigdom. Nav bør hjelpe folk ut av usikre sosialtjenester, og inn i arbeid eller fast statlige støtte for å gi muligheter til mennesker som fortjener bedre. I dette arbeidet ønsker vi å tilføre flere familiekoordinatorer og erfaringskonsulenter for å jobbe tett på de familier som trenger det.

Note 28

Gratis aktivitet for barn / kontingent kassen. Rødt mener det er utrolig viktig for barn å kunne delta på aktiviteter. Det å kunne være med på en fritidsaktivitet er inkluderende og veldig viktig for barns utvikling. Rødt vil legge inn 1 million kr. til en kontingentkasse som kan hjelpe barn som ønsker å drive med sportslig eller kulturell aktivitet i fellesskap, men som ikke har foreldre som kan betale.

Note 29

Rosa Kompetanse er en fagavdeling av FRI – foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold, som er finansiert av Helsedirektoratet, Barne- ungdoms og familiedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging. I programmet Rosa Kompetanse Skole henvender de seg til ansatte i skolen, med mål om å bidra til en skole der elever som bryter med normer for kjønn og seksualitet trygt kan være seg selv og bli inkludert. Vi har 15 barneskoler, og 5 ungdomsskoler i kommunen vår, og vil satse på at et flertall av disse kan delta allerede i slike prosjekter i 2025.

Note 30

Rødt mener at det på dette tidspunktet er feil å gi mindre fagstøtte til ledere og fagkonsulenter innenfor barnevernet. Dette fordi barnevernet i Moss har stått i en vanskelig situasjon lenge. I tillegg til dette kommer innføringen av barnevernsreformen som også for Moss kommune har vært utfordrende på mange områder. Reformen har vært underfinansiert. Barnevernsreformen stiller også høye krav til faglig kompetanse i de kommunale barnevernstjenestene, og vi vet at vi i dag sliter med å rekruttere og beholde kvalifiserte ansatte. Reformen har også gitt økt arbeidsmengde, økt ansvar og et ytterligere press på de som jobber i tjenesten. Kommunene forventes nå å tilby tjenester som tidligere ble håndtert av statlige barnevernmyndigheter, noe som krever spesialisert kompetanse. En nedgradering av de kommunale midlene må tas over lengre tid. Mye kunne også vært spart inn på god tverrfaglighet innad i kommunen, men det tar tid å lage disse koblingene. Kommunen fikk også relativt kort tid til å forberede seg på barnevernsreformen. Nå trenger vår kommunale virksomhet først og fremst ro, det får den ikke ved det foreslåtte økonomiske kuttet som vi altså ønsker å reversere.

**Barnevernstjenesten i Moss
trenger ro—ikke kutt i
budsjettene**

Note 31

Rødt vil sikre midler til drift av ungdomsklubb på Høyda. Vi vet at kommunen nå likevel ikke planlegger for et fullverdig tilbud for våre ungdommer i området, men Rødt ønsker å sikre midler til dette viktige tiltaket.

Note 32

Rødt ønsker at alle barn skal kunne få gode ferieminner, og vi bevilger derfor 250 000kr til en oppgradering av feriekubben. Pengene skal gå til gratis aktiviteter i feriekubben da dette er svært kjærkomment for familier i lavinntekt. Rødt mener det er viktig at tilbudene gjennom feriekubben ikke blir for dyre og dermed ekskluderende for mange.

Note 33

Rødt ønsker ikke et nedtrekk etter Kommunedirektørens fullmakter innen kultur oppvekst og aktivitet. Derfor halvere vi kuttet i administrative stillinger. Pris på dette er 2 500 000. Rødt ønsker å opprettholde disse stillingene da vi ønsker et fortsatt godt arbeid innen kultur og oppvekst i kommunen. Da mener vi at administrasjonen bør kunne være det støtteapparatet man trenger ute i de forskjellige virksomhetene. Alle bør få muligheten til å oppleve kultur, uavhengig av økonomisk og sosial bakgrunn, alder eller geografi. Rødt ønsker å styrke kultursatsingen i kommunen og opprettholde gode funksjoner innen oppvekstsektoren.

Note 34

Reversere nedtrekk av tre vikarer barnehage. Rødt ønsker ikke å fjerne tre fagarbeiderstillinger som i dag er i tillegg til eksisterende grunnbemanning. Rødt heier på tiltak som dette, som vi mener er nettopp det som skal til i barnehagene våre. Flere trygge gode voksne som kan passe på barna er et godt tiltak. En trygg og god person som kjenner avdelingens barn, istedenfor bruk av vikar når noen på arbeidsplassen i kortere eller lengre perioder faller fra, er «vinn-vinn» for alle involverte. Det rapporteres at fraværet har gått ned i barnehagene der ekstra ressurs har vært satt inn. Kommune direktøren rapporterer at det er klare tjenestekvalitetsfordeler ved denne ordningen, og vi mener det er viktig at den opprettholdes.

Note 35

Rødt ønsker å legge 1,4 million kr. tilbake i ramma til bibliotekene. Dette gjør vi for å opprettholde et godt folkebibliotek på Rygge. I tillegg til dette ønsker vi å styrke midlene til ungdomsklubb, slik at ungdommer har et reelt ungdomstilbud i nærområdet.

Note 36

Rødt vil beholde fritidsklubb på Nøkkeland. «411» må bestå, da klubben er en viktig ingrediens i nærmiljøet for den aktuelle aldersgruppen.

Note 37

Rødt ønsker også å bevare «Halmen juniorklubb» på Halmstad. Satsing på barn og unge er svært viktig, og vi ser en økende tendens til å kutte nettopp i lavterskeltilbud til denne aldersgruppen. Rødt ser viktigheten av å satse på lokasjoner utenfor sentrumskjernen, da tilhørighet og lokal sosial oppfostring er essensielt for trygget og for å forhindre utenforskap.

Note 38

Rødt vil beholde Kulturskolens APPLAUS-gruppe, og legger tilbake 400.000 kr. til dette. Applaus har gjort byen stolt i mange år, og aktivisert både barn og foreldre. Dette gode arbeidet ønsker vi å opprettholde.

Note 39

Barn og unge bør ha muligheten til å kunne delta i kultur- og fritidsaktiviteter uavhengig av kulturell eller sosioøkonomisk bakgrunn. Opplevelseskortet fungerer som et klippekort for opplevelser innen kultur, og bidrar til at barn som vokser opp i en familie med lav inntekt i større grad kan delta i samfunne på lik linje som andre barn. Dette er et godt arbeid som må videreføres.

Note 40

Moss er en kommune omgitt av vann på alle kanter, gjennom vår kystlinje til Oslofjorden og Vannsjø. Rødt mener derfor vi bør opprettholde åpningstidene i våre kommunale svømmehaller. Det å gjøre barn svømmedyktige og trygge i vann er vårt viktigste bidrag mot drukningsdød.

Note 41

Det å gi god leseopplæring handler om å utvikle lesere som er engasjerte, strategiske, som har gode språklige ferdigheter og god tekstkompetanse. Dette arbeidet mener vi er et viktig arbeid å opprettholde innen Mosseskolen. Barn som mestrer lesing er barn som har større forutsetninger til å mestre et helt skoleløp

Note 42

Rødt ønsker en Mosseskole der alle ungdomsskoler har bemannede kantiner, og hvor gratis mat er en del av skolehverdagen for alle trinn. Vi kan derfor ikke være med på å legge ned den eneste bemannede skolekantina vi har i kommunen.

Note 43

Rødt savner at alle førsteklasinger i kommunen fikk skolesekk som en del av skolestarten. Derfor legger vi inn 150000 kroner til dette. Vi vet at dette kan føre til bla. mindre kjøpepress for foreldre, samt et felleskap for barna. I tillegg er sekkene dekket av refleks, noe som gjør at alle førsteklasinger er synlige i trafikkbildet.

Note 44

Rødt ønsker ikke en utvikling hvor skolebarna får færre læremidler og bøker på skolen. Vi ønsker heller ikke at vi skal støtte seg utelukkende på digitale løsninger. Skolen skal være en arena for mange ulike læringsformer, og elevene skal kunne lære å bruke ulike verktøy og arbeidsmåter— da må gode læremidler på plass.

Note 45

Rødt vil innføre en ordning med utekontakter, slik som opprinnelig var planlagt. Bakgrunnen for tanken med utekontakt var at politiet, næringslivet og frivilligheten meldte om en økende bekymring for ungdomskriminalitet i Moss sentrum. Utekontakt er en kommunal tjeneste som driver oppsøkende sosialt arbeid med ungdom og unge voksne. Utekontaktene er profesjonelle tjenester drevet med fagutdannede sosialarbeidere og andre med fagbakgrunn. Natteravner og lignende frivillige tiltak kan ikke kompensere for dette.

Note 46

Rødt ønsker å gi en full oppgradering av grusbanene på Åvangen. Barn og ungdom trenger flere leke- og idrettsplasser i kommunen vår. Rødt ønsker å følge opp dette arbeidet fremover.

Note 47

Rødt mener at aktivitetskontakt for barn og unge er en svært viktig oppgave, og at kutt i dette tilbudet vil føre til drastiske forandringer hos brukerne. Alle brukere har til nå fått individuelle timer, tilpasset deres behov. Dette ønsker Rødt å opprettholde. Forslaget om maksimalt fire timer pr uke er ikke til verken individets eller fellesskapets beste. Vi mener at det er en klar sammenheng mellom mulighet for fritidsaktiviteter og psykisk helse, spesielt når det kommer til denne brukergruppen. Kuttet til maks fire timer vil gå kraftig ut over brukergruppen da man potensielt ikke en gang får gått på kino før tiden er brukt opp. I tillegg er aktivitetskontakt, for mange familier, den eneste formen for avlastning de har. Vi i Rødt ser dette og legger derfor inn reversering av kutt i denne tjenesten.

Note 48

Siden sammenslåing av Rygge og Moss kommuner har det blitt opprettholdt en praksis der ett av tre aktivitetssentre har hatt brukerlønn til sine deltagere , dette foreslår nå kommunedirektøren å avvikle. Rødt ønsker isteden at brukerlønn for alle brukerne skal innføres i det nye aktivitetssenteret.

Note 49

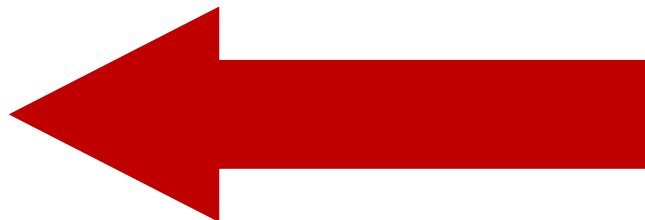
Rødt ønsker at ungdom skal kunne delta på sosiale sammenkomster uten å være redd for å ikke kunne komme seg hjem. Kollektivtilbudet er for mange ikke-eksisterende på kveld/natt, og en del ungdommer går dermed glipp av samvær med jevnaldrende på kveldstid.

Vi foreslår derfor «Trygt hjem for en 50-lapp», et prøveprosjekt fra 1.aug og ut 2025. Rødt setter av 750 000 til prøveprosjektet. Ungdom i alderen 15—21 år som reiser til/fra steder de ikke kan reise kollektivt til, med en avstand på over 1,5km, vil på fredager og lørdager i tidsrommet 21—02 kunne reise trygt hjem i taxi med en egenandel på 50 kroner.

Note 50

Rødt mener at vi må reversere «reduisert tilbud og kvalitet ved idrettsbygg». Kommunedirektørens forslag til kutt vil få konsekvenser for de fleste brukerne, herunder også ungdom og sårbare grupper.

Gatelags-satsningen sparer samfunnet for store summer. Hovedmålet er å bidra til et bedre liv for spillerne og å redusere bruk av rus. Dette oppnås gjennom fysisk aktivitet, samhold, mestring, inkludering og trygghet. Gatelag gir også en stor verdi til de mange pårørende. Rødt mener vi må satse videre på dette viktige arbeidet.

Note 51

Driftsutgifter økt bemanning Barnehage. Økt ramme bevilget av Regjeringen. Rødt mener pengene skal gå uavkortet til økt bemanning i barnehage. Rødt vil be om en orienteringssak om hvordan man ser for seg fordelingen av pengene.

Note 52

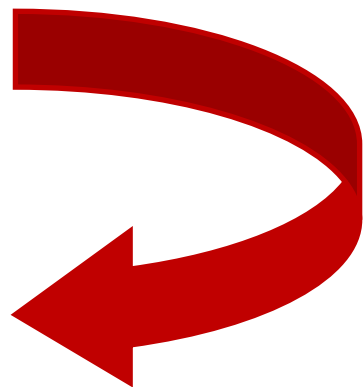
Driftsutgifter økt bemanning SFO. Økt ramme bevilget av Regjeringen. Rødt mener pengene skal gå uavkortet til økt bemanning i SFO. Rødt vil be om en orienteringssak om hvordan man ser for seg fordelingen av pengene.

Note 53

Rødt ønsker å utsette endring av tilskuddsordningen for lag og foreninger. Se også note 54

Note 54

Se vedlagt tabell for tilskudd til lag og foreninger.

Note 55

Vi vil legge inn et ekstra årsverk innen drift park friluft. Formålet er å bli bedre i arbeidet med å lokalisere og bekjempe svartlistede arter. Vi mener dette er et viktig arbeid som kommunen må prioritere.

Note 56

Rødt mener en økt ressurs i kommunens strandsone-arbeid er svært viktig, spesielt i en tid hvor nedbygging og privatisering har blitt mer og mer vanlig. Mens nasjonale mål og lovverk er klart, gis dispensasjon etter dispensasjon her ute i kommunene, dette må ta slutt.

Note 57

Rødt ønsker ikke å redusert kvalitet på asfaltveidekke på kommunale veier, da vi mener dette vi kunne gi uheldige konsekvenser for blant annet syklene i kommunen. Vi må ta vare på fremkommeligheten for andre en bilene.

Note 58

Rødt ønsker å avsette midler til gjennomføringen av Friluftslivets år. Målet vil være å inspirere flere til å bruke turområder og bli kjent med varige friluftslivsaktiviteter der du bor, samtidig som vi tar hensyn til naturen vi har.

Note 59

Rødt legger av midler til en reversering av nedtrekket fra juni, der det ble stopp i å anlegge nye fartsdumper. Dette er et viktig tiltak for trafikksikkerheten.

Note 60

Rammekutt i kommunalteknikk (KT) reverseres. vi går ikke for redusert drifts- og vedlikeholds nivå på kommunale veier og gang og sykkelveier

Note 61

Rammekutt miljø og landskapp (ML) reverseres. Vi ønsker ikke å redusert drifts- nivå parker, byrom og friluftsområder, gjennom økte inntekter.

Note 62

Rødt mener vi bør dempe reduksjonen i lærlinger, og heller gjøre det vi kan for å rekruttere flere unge inn i vår virksomhet. Det er slik det kan bli gode fagarbeidere for kommunen i framtida. Nasjonalt ønsker vi å lovfeste retten til lærlingplass, fagopplæring i bedrift og retten til å fullføre læretiden. Lærekandidatordningen bør gjøres til en formell utdanning, og det bør opprettes programmer for alternativ kvalifisering. Moss kommune bør bli en foregangskommune for lærlingearbeidet.

Note 63

Vi reverserer det planlagte kuttet i lokal partistøtte, da vi mener dette er spesielt viktig for de små partienes muligheter til å drive godt politisk arbeid.

Note 64

Rødt mener det er et feil å avvikle lokal støtte til ungdomspartier. Vi ser at deltagelsen ved valg er lav blant unge, og dette mener vi er et demokratisk problem. Rødt ønsker å gi ungdommen en stemme, og utvikle deres ferdigheter og engasjement. Gjennom deltakelse i ungdomspartier får unge erfaringer med politisk arbeid, noe som vi tror vil føre til økt valgdeltagelse og engasjement nå, men også senere i livet. Gjennom deltakelse lærer de ferdigheter som samarbeid, debatt, organisering og problemløsning. Ungdomsorganisasjoner fungerer som en treningsarena for morgendagens politikere og samfunnsledere, dette skal vi ta vare på i Moss kommune.

Note 65

Rødt støtter ikke en avvikling av streaming av politiske møter i hovedutvalget. Hovedutvalgene er utrolig viktige i vår politiske struktur, der utformes mye av den politikken de forskjellige partiene står for. Ved å avvikle denne streamingen vil store deler av den politiske prosessen gå tapt for allmenheten. Åpne og tilgjengelige møter, er viktig for innbyggerne av byen, det inviterer til deltakelse og ansvarlig politikerne i viktige prosesser. Det reduserer dessuten risikoen for korrupsjon og uetisk adferd, ved å gjøre prosessene tilgjengelige for offentlig granskning. Økt åpenhet i politiske prosesser kan også føre til mer engasjement og å øke legitimiteten og troverdigheten til de politiske beslutningstakerne. Åpne møter sikrer at innbyggerne kan overvåke hvordan politikerne forvalter deres rettigheter og ressurser. Streaming er også et utrolig viktig verktøy for politikerne selv.

Note 66

Rødt er kritisk til kutt i administrative stillinger innen kommunens stab. Vi er absolutt ikke sikre på om dette er arbeidsplasser og funksjoner vi ikke trenger i vår kommuneorganisasjon. Vi mener det er viktig å ha et sterkt nok administrativt mannskap for å drifte det viktige arbeidet i vår kommune.

Vi er også sterkt kritiske til å redusere frikjøpet til hovedtillitsvalgt og hovedverneombud da disse dekker meget viktige funksjoner for et godt arbeidsliv i vår kommune. Særlig er disse viktige å ha i de tider vi nå opplever, med store omstillinger i kommunen og hvor kommunen skal igjennom reorganiseringer og nedtrekk. Medinvolvering og stemmen til «de som har skoa på» vil alltid vei tungt for Rødt.

Note 67

Rødt ønsker å øke den politiske møterekka med en møterekke pr. år. Dette for å unngå alt for lange møter og stort antall saker i enkelte utvalg, samt å få en bedre flyt igjennom året. Demokratiet koster penger, men det er penger vi mener det er verd å investere.

Note 68

Rødt mener at vi må satse mer på tiltaket med ungdomsjobber i kommunen. Tilbudet er meget effektivt og var svært populært. Ungdom får mulighet til å bygge cv og tjene egne penger, samtidig som kommunen får dekket opp en del arbeid. Dette er et tilbud som særlig vil komme utsatt ungdom til gode. Rødt ønsker å satse videre på dette prosjektet og setter inn 800 000 kr i 2025, med en økning til 1 million i 2026-2028 for å sikre gjennomføring.

Note 69

Rødt vil sette av 6 000 000 til et fond for å dekke opp økningen i eiendomsskatt for personer som tjener under 4 G. Denne økningen vil føre til at flere husstander enn i dag vil få fritak fra eiendomsskatten.

Note 70

For Rødt er det viktig at vi i vår kommune har gode svømmehall-fasiliteter, både når det kommer til geografi, størrelse og variasjon. Nøkkeland og nordre bydel har ventet alt for lenge, og vi mener at vi nå må sette handling bak ordene som har blitt sagt – Nøkkeland må bygges nå. Mossehallen trenger sårt en renovering og vi ser frem til å se dette prosjektet bli realisert, noe vi ønsker å gjøre så raskt som mulig. Der vi er nå, med tanke på å sikre en god svømmeundervisning og tilgang på basseng for byens innbyggere, mener vi likevel at Nøkkeklund nå må stå først i køen.

Vi gir enda flere fritak fra eiendomsskatten, i tillegg til et bunnfradrag for de som fortsatt må betale.

Note 71

Å bo i en tilfredsstillende bolig er en menneskerett. For å sikre alle like muligheter til et sted å bo, trenger vi en boligpolitikk som ikke overlater styringen til et ustabil boligmarked. Rødt mener at det bør etableres en ikke-kommersiell boligsektor: et boligtilbud hvor prisen er skjermet for markedets uforutsigbare svingninger og usosiale resultater.

Dette vil være en stor reform, og vi ønsker nå å ta et lite, men viktig steg i denne retningen allerede før vi har ferdigstilt kommunedelplanen for bolig. Vi ønsker å starte byggingen av 1000m² årlig i en «tredje boligsektor». Kommunene må disponere boligene på en slik måte den finner størst nytteverdi, men hvor prinsippene bør legges politisk.

Argumentene for hvorfor vi bør gå for dette, og hvem som kunne hatt nytte av det, er mange. Familier som ikke greier å komme inn på eie-markedet og som sliter med høye utgifter til leiebolig kan få et trygt sted å bo. Moss tar hvert år imot familier på flukt, og vi har sett hvor vanskelig det er for MKE å finne passende leiligheter man har råd til. Vi vet også at kommunen bruker store summer årlig på nødbolig og kjøp av hotellrom.

Byggekostnaden i dag for en kvadratmeter bolig er beregnet til 33000 kr, og lånekostnadene for dette er 1,7 millioner kr årlig. Startkostnader og egenkapital settes til 15% av byggekostnadene, noe som vil bety en oppstartspris på 4 950 000 ~ 5 millioner. 28 millioner med 30 års nedbetalingstid, flytende rente i Husbanken er satt til 4,225 pr. desember 2023. Dette vil gi en halvårs termin pris på 835 000 kr og en årskostnad på 1 670 000 kr. (tall grunnlag 2023)

Note 72

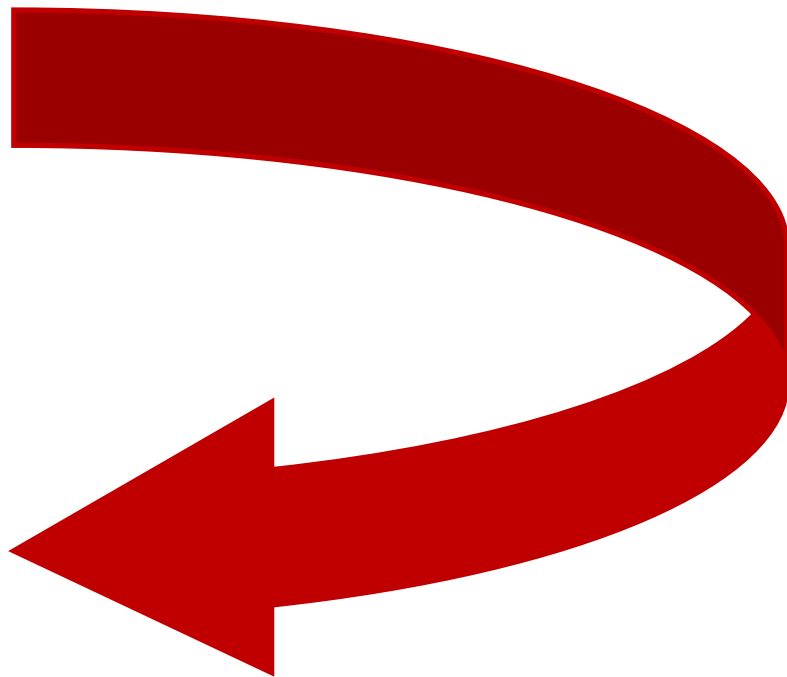
Rødt åpner for å selge Galleri Varden, Stubben 6 E.

Note 73

Rødt ønsker å opprettholde Helsestasjon på Kambo, derfor legger vi 1 million kr på bordet for en oppgradering av lokalene. I kommunedirektørens notater fremkommer det at helsestasjonen har utidsmessige lokaler fra bygningsåret, som ikke støtter opp under effektive arbeidsprosesser og brukernes behov.

Note 74

Rødt ønsker innkjøpsstopp av iPad til 1.klasse, og utsette dette til 2.klasse. Dette utgjør en innsparing på kr 2,39 millioner i 2025. Rødt vil at våre 1 klassinger skal ha et større fokus rundt lek og tradisjonelle læremidler. Bruk av digitale hjelpemidler kan fint vente til det andre skoleåret— vi legger heller inn penger på Leselærere og bøker.

Tilskudd til søkere

Endring i forhold til Kommunedirektørens forslag

	2025	2026	2027	2028
Driftstilskudd Rygge museum	93	93	93	93
Rygge IL, vedlikehold kunstgress	50	50	50	50
Aktivitetshuset Nasle	40	40	40	40
Sprint Jeløy, drift kunstgressbane Refsnes	96	96	96	96
Ishall Drift	-200	0	0	0
Ishall husleie	-469	0	0	0
Moss Idrettsråd	0	500	500	500
Mosseregionens musikkråd	0	250	250	250
Moss Skiklubb - kunstsnøanlegg	0	150	150	150
Moss turnforening, husleiestøtte	300	1300	1000	1000
Korps, husleiestøtte	40	40	40	40
Østfold musikkråd, tilskudd musikkgrupper Moss	0	22	22	22
Arena, husleie kor og korps	60	60	60	60
Larkolluka	200	200	200	200
Forsvarsforeningen	50	50	50	50
Julaften på Verket	40	40	40	40
OK Moss	50	50	50	50
Moss Pride	150	150	150	150
Bygdedagskomiteen	125	125	125	125
Annerledes og stolt	50	50	50	50
8.mars komiteen	50	50	50	50
Varmestua, husleiestøtte	0	520	520	520
Moss og omegn dyrebeskyttelse	120	120	120	120
Frivillighetens hus	100	200	200	200
Pensjonistforbundet Moss og omegn	40	40	40	40
Verdifestivalen	150	150	150	150
HOF Lyse netter	0	150	150	150
Fellesskap for mat	1000	800	600	400
Litteraturfestival	75	75	75	75
CAAM	20	20	20	20
Moss By- og industrimuseum	0	6500	6500	6500
SUM endring i forhold til KD tilskudd:	2230	11891	11391	11191

Verbalforslag

01 Yrkesfaglig opplæring i kommunen: Rødt ber om at det rapporteres jevnlig i Administrasjonsutvalget om antall og gjennomføringer i praksiskandidatordningen og fagbrev på jobb. Vi vil også be om en sak hvor vi blir presentert en mulighetsstudie over hvilke tiltak kommunen kan gjøre for å heve kompetansen for flere ansatte i organisasjonen.

02 Rødt vil fortsette vårt arbeid for et seriøst og anstendig arbeidsliv i hele kommunen, gjennom gode politiske vedtak. Vi vil også legge til rette for at statlige arbeidsplasser og nasjonale utdannings- og forskningsinstitusjoner etableres i Moss.

03 Rødt vil styrke kommunens arbeid innen inkludering, antirasisme og mangfold.

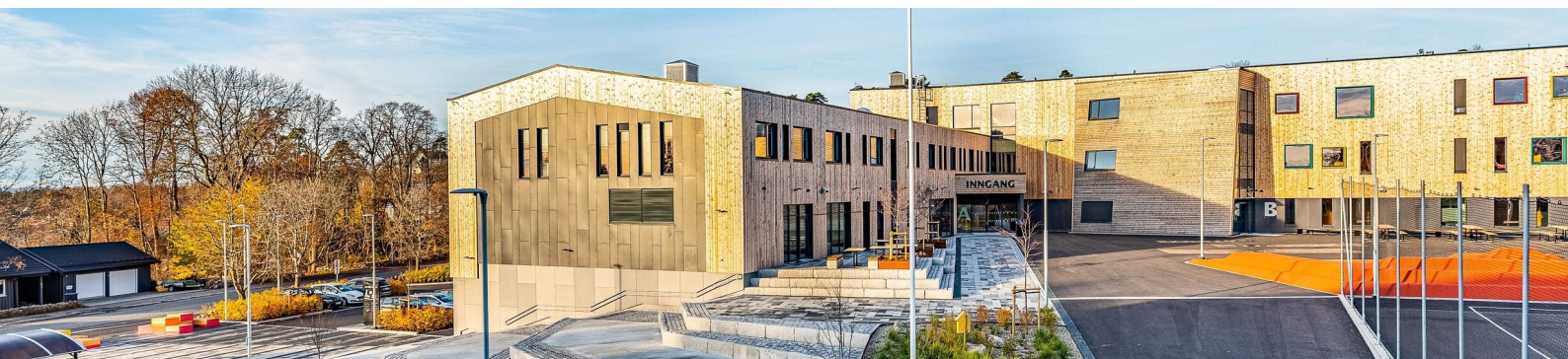

04 Rødt vil be om en politisk sak som vedrører en mer brukervennlig kommunal hjemmeside, for å fremme og forenkle involvering fra innbyggere.

05 Rødt vil be om en sak der kommunens lokaler kartlegges, dette for å legge til rette for at frivillige organisasjoner og foreninger får tilgang til kommunale lokaler.

06 Prosjektet med kulturskoletilbud i SFO i 2023 har vært en suksess. Vi ønsker at dette skal videreføres og utvides slik at tilbudet omfatter 2.3, og 4. trinn, med tilbud både høst og vårsemesteret. Rødt vi be om en sak om dette.

07 Rødt ønsker å åpne for mer innbyggerinvolvering og gjennomføre folkeavstemninger i store spørsmål knyttet til samfunnsutvikling og lokalsamfunnet.

09 Bolig for alle må være en prioritert oppgave for kommunen, og er helt avgjørende for å sikre innbyggerne trygghet og velferd. I forbindelse med oppfølging av Boligpolitisk plan, som skal styrke kommunen som boligpolitisk aktør og boligbygger, ber vi om at det utredes en «tredje boligsektor» med egne rammer og betingelser. I tillegg vil vi at dagens kommunale eiendommer skal kartlegges og vurderes med tanke på mulig bruk til kommunal boligutbygging.

10 I lys av den økte bevisstheten om og betydningen av nasjonal matsikkerhet, ønsker Rødt at jordvern gjøres gjeldende i alle utbygginger, og gis økt vekt ifm. rullering av kommuneplanens arealdel, slik at dyrket/dyrkbar mark som er omregulert fra landbruk til framtidig næring, tilbakeføres til landbruksformål.

11 Rødt mener vi ikke kan overlate omsorgen for de aller mest sårbare barna og ungdommene våre til profittmotiverte kommersielle aktører. Derfor ber vi om en sak som belyser hvilke muligheter kommunen selv har for å opprette de stillinger og institusjoner som trengs for å minimere innkjøp fra eksterne barnevernskontraktører, dette i tillegg til de to barneboligene som dras inn i kommunal drift.

12 Vikarbruk: Rødt ønsker å løfte debatten rundt ekstra ressurser i avdelinger som går utenpå den normale arbeidsstokk, noe som fungerer som en garanti for ikke å måtte kalle inn vikarer i løpet av arbeidsdagen. Målet er at økt bemanning skal gi lavere utgifter til vikarbruk, mer stabilitet, tettere oppfølging av barna og dermed økt kvalitet. Studerer viser at en stor og stadig økende del av arbeidet som utføres innen kommunal helsesektor, utføres av vikarer eller fast ansatte i overtidsarbeid. Stor vikarbruk er utfordrende både for ledere og faste ansatte. Vi trenger sterke bemanningsplaner som ivaretar arbeidsmiljøene og de gode tjenestene vi gir våre brukere.

13 Rødt vil at oppfølging av kommunens vedtatte naturmangfoldsplan, og vern av natur og naturmangfold, skal ha avgjørende prioritet og gjøres gjeldende i alle utbyggingsprosjekter.

14 Flere heldøgns-plasser innen helse og mestring: Rødt mener vi fortsatt bør se på bygging av en ekstra etasje på helsehuset Peer Gynt. Planleggingen av kommunens neste sykehjem bør også omfatte et arbeid hvor vi ser på en større utnyttelse av

15 Rødt ønsker en etablering av et kommunalt lege helsesenter og pårørende senter.

16 Rødt ønsker at FNs konvensjon om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) skal legges til grunn for kommunens politikk på områder som omfatter mennesker med funksjonsvariasjon.

17 Rødt vil jobbe for en klarere og lettere vei inn i tjenestene for dem med psykisk uhelse, og bruk av referansegrupper ved rullering av aktuelle planer. Dette arbeidet vi nå videreføres gjennom Mossehjelpe

18 Rødt vil styrke kompetansen rundt både demenssykdom og alderisme» i kommunen, gjennom en rullerende kompetanseplan.

19 Rødt vil jobbe for å etablere lokale ombrukssentraler for bygg-, anlegg- og eiendomssektoren. 16% av norske utslipp stammer fra denne sektoren. Globalt står sektoren for 40 % av alle klimagassutslipp. Produksjon av nye materialer og transport av disse er her blant de største kildene til utslipp og Rødt vil derfor gjøre det enklere å gjenbruke/ombruke isteden for kaste brukbare materialer. Områder til ombrukssentraler bør være dimensjonert både for kommunal drift og privat næring, og bør planlegges og legges inn i fremtidige kommunale arealplaner, slik at de blir mulige å realisere.

20 Rødt vil sikre at den nødvendige grønne omstillingen skjer gjennom rettferdige fellesskapsløsninger, ikke usosiale avgifter.

21 Rødt vil at kommunen skal utarbeide et arealregnskap, og bruke dette videre i fremtidige arealplaner. I henhold til Naturavtalen skal vi verne 30% av norske sjø og landområder, samt restaurere 30% av all ødelagt natur. Dette arbeidet starter lokalt i kommunene, og et arealregnskap er et godt sted å begynne. Arealregnskapet skal også gjøre det enklere å holde oversikt over såkalt «grått areal», hvor naturen allerede er ødelagt, og utnytte dette i stedet for å ta mer av kommunens grønne areal.

22 Rødt vil sikre allmennhetens tilgang til natur og friområder, om nødvendig ved oppkjøp.

23 Rødt vil sikre naturmangfoldet i kommunen gjennom å la naturens tålegrenser avgjøre utfallet av politiske beslutninger. Kommunens naturmangfoldsplan skal brukes aktivt som verktøy i beslutningsprosesser.

24 Rødt vil opprettholde arbeidet med et sammenhengende nettverk av gang- og sykkelstier som omfatter hele byen og regionen. Blant annet vil vi be om en sak der broforbindelse med gang og sykkelsti, fra Nesparken til Holmsbu tas opp til videre vurdering.

25 Rødt vil be om en plan for arbeidet med å sikre at statlige arbeidsplasser og nasjonale utdannings- og forskningsinstitusjoner etableres i Moss.

26 Rødt vil be om en gå-strategi med bruk av flere benker i byen for korte strekk og bedre merking av stier og snarveier.

27 Rødt vil arbeide for at hensynet til klima og biologisk mangfold blir styrende for aktivitetene til alle offentlige og private virksomheter i Mossregionen.

28 Rødt ønsker at all trafikkvekst skal skje innen kollektiv, sykkel og gange, ved å gjøre disse transportformene mer attraktive for brukeren og bidra til et moderne, brukervennlig og betydelig bedre busstilbud for hele byen og regionen—et tilbud som er så attraktivt at et flertall av de reisende lar bilen stå.

29 En annen politikk er mulig, vi vil ta aktiv eierskap i krafta. Rødt vil i Østfoldkommunene og fylkeskommunen ta aktive grep for å ta Østfold Energi av børs, og sikre Moss' innbyggere strøm til en lav fastpris basert på selvkost.

I 2023 betalte en husholdning i Moss i gjennomsnitt kr. 21 585 for strømmen.

Ved strøm av børs og pris 35 øre pr. kWh+ nettleie og moms vil dette gå ned til kr. 14 565.

Hver husholdning vil altså kunne spare kr. 7 020,-.pr. år.

Alle husholdningene i Moss kommune vil totalt spare 170 millioner i årlige strømutfgifter.

Moss kommune betalte på sin side 43,8 millioner i strømutfgifter i 2023.

Med strøm av børs og pris på 35 øre pr. kWh + nettleie og moms ville Moss kommune betalt 10,8 millioner, altså en besparelse på 33 millioner, men også da et redusert utbytte fra Østfold Energi as, som Moss kommune er medeier av. Moss kommune mottok et utbytte på 15,1 millioner i 2023, og Østfold Energi as har de 5 siste år utbetalt mellom 130 og 387 millioner i utbytte.

30 Rødt vil at kommunale nybygg og eksisterende bygg skal benytte kjønnsnøytrale alternativer og enkeltbåser for dusj, toalett og garderobe.

31 Rødt ønsker kontinuerlig arbeid med allmenhetens tilgang til strandsonen/kyststi. I sammenheng med det viktige arbeidet for å sikre allmennhetens tilgang til strandsonen, ønsker vi at det skal utredes en sammenhengende kyststi gjennom kommunen.

Hele Rødts budsjett for 2025 tar utgangspunkt kommunedirektørens forslag fra 1. november 2024— Økonomiplan 2025—2028.

Vårt budsjettforslag omtaler altså kun nye tiltak og de endringer som vi mener bør gjøres, eller justeringer i henhold til kommunedirektørens budsjett forslag.

